

572 /
974/2

ԳՐԱԴԱՐԱՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

1974 03 ԵՎԱ ԽԵ

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

გავავებო! ეს ნახაგებით თქვენი თანა-
გოლები გილოზავან გავავთა ღამის სა-
ერთოშორისო ღლას.

„მწე გვიცინის“—ნახ. თეონა ჭუთათელაძისა, 7 წ. თბილისი.

„მოგზაურობა ჰაერზე“—ნახ. დათო ლიპარტიანისა, 6 წ. თბილისი.

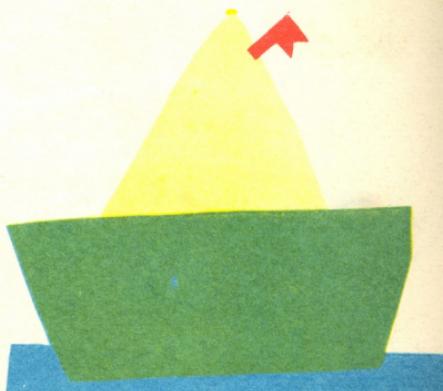
„ჰაფხული“—ნახ. თამილა ლაფანაშვილისა, 7 წ. თბილისი.

„სკოლის აკენი“—ნახ. შაია ცერცეძისა, ქ. ჭიათურა.

„მთის მდინარე“—ნახ. ვარდენ სტურუასი, აღ-
რაიონი, სოფ. პირველი მაისი.

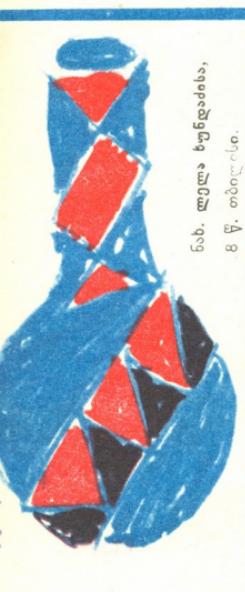
„ნავი“—აბლიცეაცია, ნახ. სანდრო რამიშვილისა, 6 წ. ი.

„გაჭაფ ტური“—ნია. ბერიკ ჩადუნელიძე, 5 წ. თბილისი.

„გვალი“—ნია. ნიკა კილახმიასი, 4 წ. ქ. თელივი.

ნია. ლელა ხუდოვნისა,
8 წ. თბილისი.

„ვერა“—ნია. ირმა დოლიძესი, 4 წ.
იარაშვილის ლექი, ქ. უზლისი.

„მოგრძელება“—ნია. ჯამილ ხემილიასი,
6 წ. იარაშვილის რაიონი, სოფ. ბერივალი.

„ხევსური გოგონა“—
ნია. გვლა ხევინძესი, 7 წ.
მახარაძის რაიონი, სოფ. ვა-
კიჯერის სამ. სკ. მოსწოდება.

„პავილი“—ნია. ირა ჩხერიძესი, 11 წ. მაიკელესესის რაიონი,
სოფ. ზედა დაბა.

ବୁନ୍ଦ

ଉତ୍ତରପାଞ୍ଚମୀ

ହେଲ୍ପି, ନେତ୍ରିଙ୍ଗ ତଳିଲ୍ଲି କେବେଳିରାନ
ହିର୍ମୁଦି ମତ୍ତବ୍ୟକ୍ଷବନିନା,
ରମେ ହେଲ୍ପି ଶବ୍ଦରା ବିକ୍ଷେନା
ରିହୀଲାଦ ଶୁଭ୍ରବ୍ରତ ନାନିନା.

ନେତ୍ରିଙ୍ଗ ଯାରା ଫ୍ରେଶର୍ବିଲ୍ସିର
ପ୍ରିମିଲି ଗାଗବାନିନା,
ରାତର ଶବ୍ଦରୀରେ ପ୍ରିମାର୍ଜନିତ
ହେଲ୍ପି ବିକ୍ଷେନ ଶୁଭ୍ରବ୍ରତ ନାନିନା.

ନେତ୍ରିଙ୍ଗ ଶୂଖିଲିଲିଲି ନିତବ୍ରତ ରା
କ୍ଷମିଲିଲି ମତ୍ତବ୍ୟକ୍ଷବନିନା,
ରାତର ଗାହିଲାର୍ଦିଲାତ ଶ୍ଵରିଲ୍ଲେବି,
ରାତର ଶୁଭ୍ରବ୍ରତ ନାନିନା.

ତାର୍ଗତା ପାଥିଲାମେ କାହାରାପାଥ

ନାନାରୀ ପାଥିଲାମେ କାହାରାପାଥ

როგორ გადაარჩინა მარაბმა ქათამი

რობა ქვერავა

მერაბის დედამ ბაზრიდან ქათამი მოიყვანა. მერაბი სიხარულით ცას ეწია, —ქათამმა სოფელი და ბებია გაახსერა.

დედამ ქათამი სამზარეულოში მაგიდის ფეხზე გამოააბა. მერაბმა ბური დაულიბო, ლამ-ბაქით წაყლი დაუდგა.

— რაღ უნდა, ბიჭო, მაგას შენი საჭმელი, უნდა დავკლათ!

მერაბი შეწუხდა.

გახსენდა: ბებია კვერცხისმდებელ ქათამს არასდროს არ კლავდა.

„ჯუჯულამაც რომ დადოს კვერცხი?“

„მაგრამ დადებს ჯუჯულა კვერცხს?“

მერაბს ისიც მოაგონდა, რომ ბებია ქათამბებს საბუდარში ყოველთვის უტოვებდა ერთ ცალ კვერცხს—მძევლად. რომ იხელთა, კარალიდან ერთი კვერცხი ჩუმად გამოიდოდ და ჯუჯულას დაუდო.

მერაბს ლამე მოუსვენრად ეძინა.

დილით სამზარეულოდან დედის ხმა მოესმა:

ნახატები ღლუად აგმოვაძისა

— შეხე, ჩემო ოლოა, —ელაპარაკებოდა მეზობელს,—მე წიწილა მეგონა და კვერცხი არ დაუდვია!..

„ვაში! ჯუჯულას კვერცხი დაუდვია!“—გაუხარდა შერაბნ.

სასწრაფოდ ტანთ ჩაიცვა და სამზარეულოში გაიდა. შეცბა: მეორე, მძევალი კვერცხი არ ჩანდა... მიხედა, რა კვერცხიც დაედო დედალს.

მერე ჩაფიქრდა და დედისკენ არ მიუხედა, კითომ სხვათაშორის თქვა:

— კვერცხისმდებელ ქათამს შებია არ კლავს!..

— მართალია, შვილო,—თავზე ხელი გადაუსვა დედამ,—მაში, ნურც ჩვენს ჯუჯულას დავკლავთ, ახლი კვერცხი მოგიხდება!

მერაბს მაინცა და მაინც არ უუვარდა კვერცხი, მაგრამ ახლა უარს როგორ იტყოდა! მთავარი იყო, ჯუჯულა გადაერჩინა.

მაგრამ ქათამი თუ შერეც არ დადებდა კვერცხს, დაკლავდნენ. ამიტომ ყოველ სალ-

დედას ყოველ მეორე დღეს მოძქონდა
ბაზრიდან კვერცხი და მერაბიც ყოველ დი-
ლით ყლაპავდა ოთხლო კვერცხს.

ერთ მშვენიერ დღეს კი, პიო, საოცრებავ,
ჯუჯულამ კისერი წაიგრძელა და დაიყივლა!
მთელი სახლი შეიყარა:

— მამალი ყოფილი! — თქვა ერთმა.
— მეორე კვერცხს როგორ დებდა! — თქვა
მეორემ.

ბედად ყველაზე უფროსმა, — ელისაბედმა,
დაარწმუნა ქალები: — დაყივლება ზოგჯერ დუ-
დალმეც იცისო.

მერაბმა შვებით ამოისუნთქა. საღამოს
ისევ დაუდო კვერცხი ჩუმად ქთამს.

და სწორედ მაშინ გატუდა კოკა წყალშე:
დილით ჯუჯულას საბუღრიდნ ალებულ
კვერცხზე ნახეს მელნით დაბეჭდილი წარწე-
რა „დიეტური“.

ქათამი ბეჭდიან კვერცხს ხომ არ დადგებდა!
თურმე, ამჯერად დედას მაღაზიაში ეყოდა
კვერცხი!

მერაბის ონები გაიგეს და სიცილით გუ-
ლი იჯერეს. მერაბი კი იღვა მობუზული.

— შეილო, რაკი ჯუჯულას ვალასრჩებად
მოდენა იზრუნვე, ნუ დავკავთ, ბების გავუზ-
ზავნოთ სოფელში! — დაამშევიდა დედაზ.
მერაბის გადარჩენილი ჯუჯულა, მართლა
მამალი გამოიდგა. ახლა სოფელშია, გაიზრ-
და, დეზები დაიმშევნა და, როგორც ამბო-
ბენ, მთელ სოფელს ის აგებინებს გათენებას.

მოს, შეუმჩნევლად, თითო კვერცხს უდებდა.

რაკი ჯუჯულას დაკვლა ყოველდღე იქით-
იქით იღებოდა, სულ სამზარეულოში ხომ
არ ამყოფებდნენ! — აიღეს და, ზედა სართულ-
ზე ასასელელი კიბის ქვეშ დააბინავეს.

გადიოდა დღეები.

ელექსანდრე კუშპინი

(1799—1837)

დაბადების 175 წლისთვის

დედამიწის ზურგზე ქვეყნა არა,
კუშპინის სახლი რომ არ იყოს ცნო-
ბილი!

დიდი რუსი პოეტი ბევრს წერდა
ბავშვებისათვის: ვან არ იცის მისი
„ოქროს თევზი და მებაღური“.

კუშპინია არა ერთი ბრწყინვალე
ნაწარმოები დაწერა საქართველოში და
საქართველოშე.

ქართული პუშკინის პირველი მთარ-
გმნელია ცნობილი მეცნიერი. რუსთან
მეცნიერებათა აკადემიის საპატიო წევ-
რი, ქართლ-კახეთის მეფის ერეკლე II-ის
შეილიშვილი თემურაზ ბაგრატიონი
(1782—1816).

თემურაზ ბაგრატიონი 1830 წელს.
კუშპინის სიცოცხლეშივე თარგმნა მი-
სი ლექსი „ანგელოზი“.

XIX ს-ში კუშპინის ლექსები თარგმ-
ნეს აგრძელებ სოლომონ ჩახმაძემ, ალექ-
სანდრე ჭავჭავაძემ და ილია ჭავჭავაძემ.

ჩექნის დროში კუშპინი ღირსეულად
თარგმნა არა ერთმა ქართველმა საპო-
თა პოეტმა.

დებიქაში¹⁾

თოვის სროლა წამდაწმი
ისმის ჩექნის და მტრების ჯარში,
ასლო სერზე ჰქონის თამამი
და წითელი დელიბაში.

დელიბაშო, ებებ გბლაზენ,
რომ ჯარითობ გამლილ სერზე,
შეიცოდე შენი თვეი,
აეგები შების წერზე.

¹⁾ დელიბაში—თურქულად: თავშეხელალებული,
შეშლილი, ე. წ. „დელი უფროსი“, „დელი.“—
თურქეთის არმიის განსაკუთრებული ნაწილი—

ნახატი ზესაბ ლეზავასი

შენც ქაზაკო, გქონჯეს ჰქუმ,
მოარიდე მტერსა თვალი,
თორებ მაღვე გაბბეშოს შეა
დელიბაშის ბასრი წმალი.

ჰქონიან... შეხედნენ... ქარგად არ ჩანს
რომელია გამბედაჭი.
დელიბაში შებზე გარჩა.
აღარც ქაზაგს შერჩა თავი.

თარგმანი პარლო იავებისა

მამაცთაგან შემდგარი. „დელი“ იმში შაგალით
აძლევდა სხვა ნაწილებს.

ପୋଲା ଓ ପୁଣୀ

ଶାକି ପାଠ୍ୟ ମହାନ୍ତିର

ପୋ ପିଲ୍ଲାରୀରୀଙ୍କ ଉଚ୍ଚରଗ୍ନ୍ଧୀ ପାଦରିତ,
ନେଇବା, ନେଇଲା, ନେଇଲା,
— ସବିତ ମିଳାଏଇ କିମ୍ବା କିମ୍ବା—
ଫିନ ମେଲିବାରୀରୀଙ୍କ ମେଇଲା.

— ରୋଗରେ? ଏହି ପାଶରୀରୀଙ୍କ ରୋଗରେ?
ଶାନ୍ତିରିବା ରୀପିଲା,
ଶିଶୁରୀରୀଙ୍କ ରୋଗରେ ଏହି ରୋଗରେ,
ଫିନିର ରୋଗରେଲିବ ରୋଗରେ.

— ଗୁମ୍ଭିରିବ ରୋଗରେ ମୁଖୀରେବି?—
ଗୁମ୍ଭିରିବ ମେଇଲା,—
ଏହି ଶାନ୍ତିରିବା ରୋଗରେ
ଶିଶୁ ଶିଶୁରୀରେଲା ଶିଶୁରୀରେ!

ଶାନ୍ତିରିବା ଶାନ୍ତିରିବା ଶାନ୍ତିରିବା ଶାନ୍ତିରିବା

კერძან ურაიბერში

გერმანელმა მოგზაურმა და მწერალმა პერმან ფრაიბერგმა მრავალი წელი გაატარა აფრიკაში — ზოოლოგიური პარკებისათვის ცხოველებს იშერ-და.

ავტორი ცოცხლიდ და საინტერესოდ აგვიწერს თავის შთაბეჭიდილებებს აფრიკის ბუნებაზე, მის მცირებულთა და ცხოველთა სამყაროზე, იქაურ მაცხოვრებლებზე და მთ ადა-წესებზე.

გორილების ქაქა

1. მყდარ ჯაგანაში

ჯუნგლები კველას გაინტერესებთ. ამ სი-ტყვების სენებაზე აღბათ სიმწვანეში ჩადლუ-ლი ტყე გიდგათ თვალწინ, მზით საცხე და განათებული. სინამდვილეში კი ჯუნგლებში სრული სიპნელე მეფობს, იშვიათად თუ საღ-მე ატანს მზის სხივი უსიერ ტყეებში. ხეებს ხომ ნამდვილი ბრძოლა აქვთ სინათლისათ-

ვის. ხიდინ წეზე მწვანე თოკებივით გადატე-მულინ ურიცხვი ლინები, დაგუმბათებული ხეების ზემოთ ისინი ფოთლების მყარ და მაგარ სახურავს ქმნიან, ყველგან ზეუცალი მწვანე კედლები აღმართულია. ორც ფრინ-ველთა ტიკიტიკი წატაშთ ყურებს! მთლიან მწერებითაა მდიდარი უსიერი ჯუნგლი. უდ-

რანში გველებიც იცის.

ასეთ ჯუნგლებში მოგზაურობაც მხვდა წილად,—გორილის პატარა ნაშიერი უნდა ჩამეგდო ხელში. ეკვატორიალურ აფრიკაში—გიგანტური გორილების სამშობლოში ჩავედო. ადგილობრივმა ზანგბმა, რომელთაც ეჭერებს ეძახდნენ, კარგად მიმიღეს. მაგრამ განგვს თუ არა, რისთვისაც ვიყავი ჩასული, არ ეპიტნაგათ. დახმარებაზე ხომ ქვა ააგდეს და თავი შეუშვირეს, —თურმე რაღაცაირად გიგანტურ გორილები მათ მეგობრებად ითვლებან.

უიმათოდ რა შემეძლო! ჯუნგლების ასავალდასავალიც მათ იცოდნენ და გორილების ადგილსამყოფელიც. ბოლოს, როგორც იქნა, ტომის ბელადი დავითანმე და გამყოლებიც აღმითქვა. პირობა მაინც დამადგენეს—გორილებისათვის არ უნდა მესროლა.

გამყოლებს შორის იყო ნაან—ექიმაში, მაღა, რომელიც დიდი დაქოქილი მოლაპარაკე იყო და იმასც კი მშირდებოდა, —გორილას ხელით დავიჭრო.

დილით გზას გავუდექით. ჩვენი მიზანი იყო, გავველწია „მევდარ ჯაგნარამდე“—ასე ეძახდნენ ზანგბი გიგანტური გორილების საცხოვრისს.

გზაში, ცოტა არ იყოს, კიდევ შევჭიქრიანდი, —ასეთ ხშირნარში გაღწევაზე ფიქრიც ჰედმეტი იყო.

წლიერდ მივდიოდით. წინ ნაან მიღიოდა თავისი უშველებელი დანით და გაბურღულ ტოტებს კაფავდა. ჩვენ ნაკაფში მივჭრებოდით, ძალიან ნელა მივიწევდით წინ. სპი-

ლოების უამრავი კვალი შეგვხვდა. გორილებისა კი არც ასავალი ჩანდა, არც დასავალი.

გორილა დიდ ნახტომებს აქეთებს, ხიდან ხეზე ცოცავს და ღონიერი ხელების წყალობით სხვებისთვის მიუღწეველი სიმაღლეების გადაღახაც შეუძლია. თუ სიღლოს ან კამების კვალი იძოვეთ, გეშე სიარული სულაც აღარაა ძნელი. გორილას კვალზე გაყოლა კი შეუძლებელია. თანაც, ახლა ისეთი ხმაურით მიყდობით, რომ გორილას ყოველთვის შეეძლო გაგვლოდა.

— ახლა სულ ახლოსა ვართ ენიუსთან! — მითხრა ნაანამ, — ხვალ დილით იხილავთ ენიუს! — ენიუ მათ ენაზე გორილას ნიშავს. მოსალამოვდა.

მწერებმა შეგვაწუხა და დამის გასათევეპლი კარავი გავშალეთ. თან ბეჭვანი ქვეშავები, გასაშელელი მაგიდა და მწერებისაგან თავდასაცავი ბადეც მქონდა. პატარა შხამიან გველებს რომ არ დავეცბინეთ, მიწიდან ფოთლები და ხაესი საგულდაგულოდ გადავწინდე და ბეტროლდეუმი მოვასხურე. დავწექი და დაძინება ვცალე.

იღვალივ ღრმა ძილით ეძინათ ჩემს შავ გამყოლებს. ენთო ცეცხლი. თითო შეიარაღებული კაცი მონაცვლებით მორიგეობდა, რათა, ყოველ შემთხვევისათვის, ხმაურით მაინც დაეფრთხო ცნობისმოყვარე სპილოები.

ლამზ წყნარი იყო. დილხანს ვაწექი თვალ-ლიად.

(გაგრძელება იქნება)

მელა და ოზუნელა

ბავარ სავაიდა

მელა: — მაგ შიწიბი, თხუნელდა,

კმდება მტერია?

ოზუნელა: — არა, ნატარის თვალის ჰქმება,

კვრ კაბოვე კერძად.

მელა: — მწეზე უფრო უშიობეს,

ნეტავ რას ინატრუქ,

ძმოდი და უფრიავ,

ცედს აზაფირს გებადრებ.

ოზუნელა: — კარგი იუთ, მელაგერდა,

გეთქებ ცორა ძღვე,

აქ სიძნელეს მიუქნიავ,

მძნდ კი შეკ ანათებს.

მელა: — ახლა აქაც დამჟ არის

და მძლიის მნელ.

ოზუნელა: — იუ აკრე, მელაგერდა,

აქ ჩამოდი ქენა.

მელა: — მძნდ ჩამოსვლდ რომ შემებლოს,

დაკიმოვდებ ქნას!

ნახარი მარტა რედერილისა

ორიან ჭელიძე

ცახატები ზერაბ ქვემიშვილისა

ალბანი და ჩალბანა

პოემა

(გაგრძელება)

თავი მეორე

იმ ორს მუდამ მოშექონდა.

ციფი წყალი წყარიდან.

განიკურნა დაჭრილი,

ცეხზე გალე წამოდგა.

შათო მოსვლო ჩემსაკით

ახარებდა ახლო მას,

ფრინტულ აბგებს უთხრობდა.

ალხანას და ჩალხანას.

როცა ზამთრის მწუტრისას

სუფრას ვაშლილით ბუხრითან,

ორ მეგობარს სტუმრობა

სწორედ მაშინ უკვარდა.

ომგადაბლილ მეგობარს

მეც ბავშვით ვუსმენდი:

როგორ შემიიარა

ცეხით მოელი რუსეთი.

— რომელ ფრინტზე არ მოხვდი,

როგორ ცეცხლში არ ვიყავ,

მაგრამ ერთ ღლეს რაც ვნახე,

უაშმა ვერ დამაგიწყა.

თქვა და ცრემლი მოადგა

ჩემი ყრმიანის ამხანავს,

თან ალერსით გაეცდა

ალხანას და ჩილხანას.

— ერთხელ ათასეულში

ატყდა დიდი განგაში,

თურმე მეტრი ცდილობდა

მოვექციეთ ალუაში.

ერთ გადამწევარ სოფელში

შედგა ჩცენი ნაწილი,

ქოხთან შემთხვევებთა

ცისფერთვალა ქმაშეილი.

ცეხზიშველა, მზირი,

მარტო იღდა ყინვაში,

ცახცახებდა აბლოლი

ჯარისეაცთა წინაშე.

სამ ღლეს არ ლირებია

არც საჭმელი, არც ძილი,

ნახატი ლამაზა ღაველასი

ივანე სხოვრაბეგვი

ბერამ და აღამ თითო-თითო ნერგი დაჩეს.
თავს ევლებოდნენ, — ყოველ ღია-საღამოს წყარს
უსხამდნენ.

გაფიდა ერთი კვირა, ორი კვირა, — აღას დაწერი
ნერგი ჯერ გაიკირტა, შერე გაიფორდა;
ბერას ნერგი კი გახმა.

დაღონება გოგონა.

— რა მოგივიდა, შვილო? — ჰკითხა დედამ,
უგუნებობა რომ შეატყო.

— ნერგი გაუხმა, დედიო, და იმას ჯაფ-
რობს! — დასწრო აღამ.

დედამ გაიღიმა, თავზე ხელი გადაუსვა დადან-
რიანებულ ბერას:

— აბა, შეხევე, შვილო! ნერგი ჩირიქში და-
გირგავს. ხეს ხომ წყდის გარდა, მზეც უნდა!
ხედ სხვა ნერგს მოგიტან გა მშიგულზე ღრებე.

ბერამ დედას დაუჯერა. მისმა ნერგისა გაიხა-
რა და აზდა მწვანე ხასხასა ფოთლებითაა შემო-
სიღი.

თარგმნა ლის გადრასამ

დამწვარ მშობლებს გლოვობდა
ცაშტრი ჭლის ქმაწვილი.
დაგონურეთ, გავათძეთ,
ტანისამეტეთ ჩაგრიცეთ,
ჩვენს ნაწილში ჩაგრიცეთ,
ვით უმცროსი ძმაყაცი.
ზურგში ვერ გავგზაბნიდით,
რაღაც ცეცხლის ხაზიდან
იყო შეუძლებელი
საღად ტრინი გაზიდვა.
ჩვენგან გაურია და წასკლა
არც უმწუცილმა ისურეა,
მისმა ქცევაშ მოგვხიბლა—
დინჯმა, დარბაზისლურმა.
ზოგიერთი ასაკით
რომ უეხრულდეს ახოცის,
ვერ გაივლის, ვერ ნახავს
მისან ნანა-გამოცდილს.
კარად მახსოვს, სახელად
იმ ბიჭს უწევა ტრლია,
მიმა თურმე ცნობილია
მზარეული შეყოლია.
მზარეულის დამხმარევ

მიცუნინეთ ადგილი,
გაგვიკირდა — რა მალე
გაგვიმზადა სადილი.
მოცულინეთ — ცალილზარ
ჯალოქარი ნამდგილი...
მერე ბევრჯერ გვაგვმა
ბლინგი და წილილი.
მაგრამ სულ სხვა რამ იყო
მისი გულის წადილი.
— არ მოგაკლებთ საუზმეს
და გემირელ სადილსაც...
ოლონდ ერთხელ შილირსეთ
ნახეა მთავარიარდლისა.
გვთხოვდა დინჯა უმაწვილი
და არაკინ იცოდა,
გულში ნატკრად რა ენთო,
რა განზრახვით იწვოდა.
ბოლოს ერთმა მებრძოლმა
ჰკითხა: — ჩემი ბიძია,
ჩენ გაგვანდე სათქმელი,
უცელა ჩენც შეგვიძილია.
ომში აბა ვინაა
ჯარისკაცის ბადალი,

მთიჲნალი დათვები

თემატიკა აბულება

სურზე მიღის თუ დათვე
მსიმარჯლი მძღვანილი.
ოქმი ხდებაც ჩასეს თავები—
გმირი გვედი კონი დათვის.
რა უნდოდათ შეტი დათვებს
და იდენი ჭამეს... დათვენენ.
მიღის სხლი თუ დათვე
დადგაცვერი მძღვანილი.
კრიო ამბობს:
— მაწყენის
დომინა, მაგრამ პასუხსაცვლა.

აბა, ნისე, ის ბეტერი
ოფ მიწაზე არ ვძაფირთხოს.—
მეორენი არებს:
— სიახლ,
სიახლ!
დარსიათ ჩენი მევე
სულ მესალებზე რომ ასრულო!
ახე სერ-ხერ,
კარავარი,
მიერაბაბიას თუ დათვე
და სიცი: იმ იტელებს
ნირვანი მესა უკაფდათ.

მებრძოლების იმედით
იბრძის მთავარსარდალი.
— არა!—ჰერი კამატებილმა,—
მიმასწევლეთ, სად არის?..
ახლა შეველა მჭირდება
მხოლოდ მთავარსარდალის.
დამაპურეთ, შემმოსეთ
მშეირი და შიშველი,
ახლა მხოლოდ ის ერთი
დიდი კაცი მიშველის.
ფეხით წავალ, თუ მასთან
არ გამიშვებთ მანქანით!—
ოქვა და, აღარ გადათქვა
სიტყვა ერთხელ ნოტევამი.
— ნეტავ რატომ ეწადა
მთავარსარდალის ნახვა მას?
რისოფის?—ერთხმად ამონხდათ
ალხანას და ჩალხანას.
— ალბათ, ის არ ითხოვდა
არც გოზინას, არც პალგას,—
მეზობელმა მიუვა
ალხანას და ჩალხანას,—
ძილის დრო, შინ გასწით,
სამბობა მაქვს ხვალაც.
(გაგრძელება იქნება)

გელექვათა ქალაქი

საცლი სასახლილი

ნახატები ვახშიან გალისაშვილისა

იყო და არა იყო რა, ამ ბიჭიშე ანცი და გაუ-
გინარი კი არავინ იქნებოდა. ეს ჭინეა ბიჭი ერთ
პატარა, ლამაზ ქალაქში ცხოვრობდა.

დღლით რომ გაიღვიძებდა, მხოლოდ იმაზე
ფიქრობდა, რა გაეცუქებინა, ვინ აეტირებინა,
რა გაეტეხა. კეთილი მეზობლები ჰყავდა ჭინეა
ბიჭს, ჰყიცხავდნენ, ჰყუა არიგებდნენ, აგრ-
აგრ ჰყუა მოუცემა და გამოსწორდებაო, ის კი
უფრო და უფრო ბოროტდებოდა.

ფრთიუშის გამყიდველი მეზობლის ქალი ხომ
მისი ცოდვით აღარ იყო: ებრალებოდა ჭინეა,
ასეთი აუტანელი, ცეკვი და ბოროტი რომ იყო
და ყოველდღე ფუნთუშას და ჩეხს სთავაზობდა,
ის კი ჰყრავდა ხელს, გადაყრიდა ყველაფერს და
ყიჯინით გამოეკიდებოდა ხოლმე აწიოექულ ბავ-
შვებს.

მხოლოდ ერთი მეზობლის —თეთრწევრა მო-
ხუცის ერიდებოდა ჭინეას. ეს თეთრწევრა მო-
ხუცი ორივე თვალით უსინათლო იყო და თავს
იმით იჩინდა, რომ სტკირზე უკრავდა.

ერთხელ მოხუცმა უთხრა ჭინეას: ჸეყას უხმე,
შვილო, სანამ დროის, თორემ მერე გვაან იქნე-
ბაო... ერთი ქალაქი არსებობს, გულევათა ქა-
ლაქს ეძახიან; იქ ადამიანებს ქვის გულები აქვთ
და ძალიან ბოროტება არიან, პოდა, შენი საქ-
ციელით მობეზრებული ხალხი იქ გაგაძევბას.
ცოდო ხარ, შვილო, იმ ქალაქში იმდენს იდარ-
დებ და იტირებ, ჩემსაგით თვალის ჩინი დაგე-
კარგებაო.

ჭინეა არც კი ჩაფიქრებულა, იქ მინდაო, იყ-
ვირა და, აღარ დაიშალა.

რა გაეწყობოდა, მოხუცმა ასწავლა გზა გულ-
ქვათა ქალაქისაკენ.

ჭინეა ბიჭი გზის დადგა. გაიარა ტყეები,
ლამაზი მინდვრები, აქოჩირილი მთები, გადაია-
რა მჩეულარე მდინარე და უცებ აცივდა. მთის
ძირას ნისლში გახველდი ქალაქი გამოჩნდა.
აქ თითქოს ყველაფერი ჩეულებრივი იყო,
სახლებიც, ხეებიც, ადამიანებიც, მაგრამ ყველას

ერთნაირად გაყინული შზერა და უმოძრაო სახეები ჰქონდათ, გეგონებოლდათ, ნიღაბი გაუქეთებიათ. ერთმანეთს არ უყურებდნენ, არ ელაპარაკებოლნენ. ხეებიც გამხმარიყვნენ და უფოთლო ტოტებს მწვანე, შხამიანი ფერი დასდებოდათ. ფრნჯარა რომ ფანჯარაა, ისიც არსად ჩანდა ჩასამტკვრებად. კატები იყვნენ, მაგრამ არ კნაიდნენ. ცოტა კი შეცბა ჭინკა, მაგრამ არ შეიმჩნია. გამოვეკიდა კატას, მაგრამ დახტე! კატა არ გაიკუთხა. შხოლოდ ბრაზიანად და ცივად შეხედა ბიჭეს. შეშინებულმა ჭინკა კატას თავი გაანება დანავ დაპნეულმა განაგრძო გზა.

უეცრად პატარა გოგოს მოპერა თვალი. გაეკნა მისკენ, მაგრამ გოგო არც შემტრთალა და არც გაქცეულა, ცივად, ბრიალა თვალებით შეხედა ჭინკას. აღლა კი მართლა გაიგნდა ჭინკა.

დალონძა. შიშილმაც შეაწუხა, მაგრამ არც არავინ საჭმელს სიავაზობდა და არც ეკითხებოლნენ, მაძლარი სარ თუ მშიერიო. ყველაფერი ჩაკეტილი, გაყინული და გაქვავებული იყო. ხილან ვაშლი მოწყვიტა და ისიც გაქვავებული იყო.

დანაღლილიანდა ჭინკა ბიჭი. ადგა და, მეტი გზა რომ აღარ ჰქონდა, ერთ კარზე დააკაკუნა, როგორც იქნა, ვიღაცამ გამოიხედა. ჭინკამ შესაბრალისად უთხარა,—მშიაო, მაგრამ კარი ბრა-

ცრინდი, ცრინდი

წოდარ გამანაბა

ფრინდი, ფრინდი, თვითმფრინავო,
მოტორის ხმა გამაგონე.
ფრინდი, ფრინდი, თვითმფრინავო,
გაღუფრინე მთას და გორებს.
ჩიტჲ უფრო გამაფრინე,
ქარე უფრო გამაქროდე,
მტკვარი უკან მოიტოვე,
ყვირიდას პირს ჩამაყოდე.
იქ ბებიას სოფელია,
რა სოფელი და რა მხარე!
ფრინდი, ფრინდი, თვითმფრინავო,
გამაფრინე, გამახარე
და ბებიაც გაახარე.

ნახატი ვავა დათვამვილია

ზიანად მიუკეტეს. ჭინკა ატირდა... თავის სი-
ცოცხლეში პირეელად ატირდა. სულ დაბალუბით
მოსდიოდა ცხარე ცრემლები. შინ დაბრუნებას
ნატრობდა,—რას ვერჩიდი იმ ხალხს, რა მინ-
დოდა. მგრამ აღარც გზა ახსოვდა და აღარც
გაბალი. გადოდა დრო. ჭინკა ბიჭი კი იჯდა გა-
ყინულ მდინარის პირას და ცხარე ცრემლებს
აფრევედა. ჭინკა ბიჭს, არც კი შეუმჩნევა, რომ
მისი ცრემლებისაგან მდინარის ერთი ნაპირი
გამდანარიყო და თბილი წყალი მდინარეს ზო-
ლად მიპყებოდა. ეს მდინარე კი მის მშობლიურ
ქალაქში ჩადიოდა. მცხოვრებლებს უკვირდათ,—
რა მოხდა გულებევათა ქალაქში, მდინარის ერთი
ნაპირი რამ გაათო და გაალხოვ?

ადგნენ და გაყინული მდინარის თბილ ნაპირს
გაჰყვნენ. ბევრი იარეს თუ ცოტა, ერთ დილით,
თვალი მოპერეს გულებეათა ქალაქის შორისახლო,—
მდინარის პირას მჯდომ ჭინკა ბიჭს, გულამის-
კენილი რომ ქვითონებდა. მდინარეს კი მისი ცხე-
ლი ცრემლებისაგან ობშივარი ასლიოდა. ბიჭმა
რომ მეზობლები დაინახა, მის სიხარულს საზ-
ღვარი არა ჰქონდა, უკანმოუხედავად გაპყვა მათ
შინისაკენ.

ტრაქტორისტი გიო

დაწერა განისაზღვრება

გაზაფხულის თბილი დღე იდგა. გიო ეზოში თამაშობდა; ხის ყუთები ერთმანეთზე მიედგა და შეი ჩაჯდარიყო.

— დუგუ, დუგუ, დუგუ! ჩემი ტრაქტორია, მიწასა ვხნავ!

— ერთა ამ ტრაქტორისტს დამიხედვეთ! — გამოეხმაურა ბებია მართა, — რა უნდა დათესო, შვილონ, ნახნავში?

— ხორბალი, ბები, ხორბალი! დუგუ, დუგუ, დუგუ!..

უცებ გიოს შორიდან ნამდვილი ტრაქტორის გუგუნი შემოესმა.

ყუთებიდან ამოძრა, და გაიხედა; ქვემოთ — გაშლილ ველზე ტრაქტორი დაინახა.

ნახატი თეატრ ჩირისავილისა

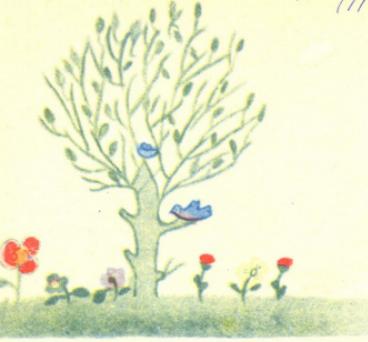
— ეჭ,— ამოიხსრა გიომ და ყუთებს ფეხი ჰქონა, — მე ნამდვილი ტრაქტორი მინდა. — მიიხედ-მიოიხედა, ეზოში არავინ ჩანდა, ბებია მართა წყაროზე წასულიყო, ვანო პაპა კი აივანზე წამოწოლილიყო და ყალიონს აბოლებდა, — რაც იქნება, იქნება, გავიპარები და, ძია ტრაქტორისტს ვთხოვ, ტრაქტორზე დამსვა.

გიო ეზოდან უხმაუროდ გავიდა. იქვე ფერ-დობს მიეფარა და, რაც ძალა და ღლინებებინდა, მოკურცხდა. ირბინა, კარგა მანილი ირბინა და, ბოლოს ტრიალ მინდორზე აღმოჩნდა.

— აგერ ტრაქტორიც, რას გუგუნებს!...

6.167/119

„მინდონშია“—ნის, დალი გოგილაშვილისა, 9 წ. კაჯური.
„ქილა და ცაცვილება“—ნის, კონა ქაჩილიშვილისა.
„დილა ტბაზე“—ნის. ნინო კუცახასი, 10 წ. აბაში,
„ჩვავილება“—ნის. ხათუნა ჩიტაბეგილისა, 7 წ. თბილის.
„გოგონა მარაოთი“—ნის, ხალდა კაპანძინისა, 7 წ. ქ. ტუბარი.
„ამწე“—ნის. გაგა შილაკაძისა, 5 წ. თბილისი.

76055

